

Programul Operational Sectorial “Cresterea Competitivitatii Economice”



Fondurile Structurale
2007-2013

Politica de coeziune economica si sociala a UE

De ce este nevoie de aceasta politica?

- **Pentru a reduce disparitatile de dezvoltare economica si sociala intre statele membre / regiunile UE**
- **Pentru a imbunatati functionarea Pietei unice**
- **Pentru promovarea dezvoltarii stabile si durabile a UE**

Politica fundamentala a UE - cca 1/3 din bugetul UE

Politica de coeziune economica si sociala a UE

Obiective de interventie:

- 1. Convergenta PIB per capita sub 75% din media UE**
- 2. Competitivitate regionala si ocuparea fortei de munca**
regiunile care nu sunt eligibile pentru obiectivul Convergenta
- 3. Cooperare teritoriala europeana**
regiuni, judete si zone transnationale

Diferente între alocarea fondurilor de pre-aderare și post-aderare:

- Alocare pe programe multianuale (7 ani)
- Management descentralizat (national) al fondurilor
- Sumele alocate semnificativ mai mari
- Implica o cofinanțare mai mare
- Operează pe principiul rambursării
- Regula $n+2/ n+3$

Instrumentele structurale ale UE 2007 - 2013

- **Fondul European de Dezvoltare Regionala (FEDR)**
- **Fondul Social European (FSE)**
- **Fondul de Coeziune (FC)**

Actiuni complementare:

- **Fondul European pentru Agricultura si Dezvoltare Rurala (FEADR)**
- **Fondul European pentru Pescuit (FEP)**

Fondul European de Dezvoltare Regionala (FEDR)

Domenii de interventie pentru Obiectivul “Convergenta”:

Sustinerea dezvoltarii economice integrate la nivel regional si local si durabile prin mobilizarea capacitatilor locale si diversificarea structurilor economice, in special in domeniile:

1. cercetare si dezvoltare tehnologica, inovare si antreprenariat, sprijinirea cercetarii si dezvoltarii in IMM-uri, transferul tehnologic, imbunatatirea legaturilor dintre IMM-uri si universitati si centre de cercetare, dezvoltarea retelelor si centrelor de afaceri, sprijin pentru furnizorii de servicii dedicate IMM-urilor prin noi instrumente de finantare dedicate stimulării antreprenoriatului si inovatiei
2. societatea informationala, inclusiv dezvoltarea serviciilor si aplicatiilor locale, imbunatatirea accesului la internet, sprijin pentru IMM-uri pentru utilizarea eficienta a tehnologiei informatiei si comunicatiilor
3. protectia mediului, inclusiv investitii legate de managementul deseurilor, aprovizionarea cu apa, tratarea apelor uzate, calitatea aerului, prevenirea poluarii, reabilitarea zonelor contaminate, promovarea biodiversitatii si protejarea naturii, sprijin pentru IMM-uri pentru a promova metode durabile de productie prin introducerea managementului de mediu eficient si adoptarea tehnologiilor de prevenire a poluarii

Fondul European de Dezvoltare Regionala (FEDR)

4. prevenirea riscurilor, inclusiv elaborarea si implementarea planurilor de prevenire si combatere a riscurilor naturale si tehnologice
5. turismul, inclusiv promovarea valorilor culturale si resurselor naturale ca potential pentru dezvoltarea turismului durabil, protejarea si punerea in valoare a mostenirii culturale, imbunatatirea serviciilor turistice, prin noi servicii cu valoare adaugata ridicata
6. transport, inclusiv retele trans-europene, strategii integrate pentru transport urban ecologic care contribuie la imbunatatirea accesului si a calitatii serviciilor de transport pentru pasageri si marfuri
7. energie, inclusiv retele trans-europene, care contribuie la imbunatatirea serviciului de furnizare a energiei, finalizarea pietei interne de energie a UE, imbunatatirea eficientei energetice, dezvoltarea surselor regenerabile de energie
8. investitii in educatie care contribuie la cresterea atractivitatii si calitatii vietii in regiune
9. sanatate, inclusiv investitii in imbunatatirea conditiilor de sanatate care contribuie la calitatea vietii in regiune si a dezvoltarii regionale
10. sprijin pentru investitii pentru IMM-uri care contribuie la crearea si pastrarea locurilor de munca

Fondul European de Dezvoltare Regionala (FEDR)

Ce **nu** finanteaza FEDR:

- TVA deductibil
- Dobanda la credite
- Achizitia de terenuri cu o valoare ce depaseste 10% din totalul cheltuielilor eligibile pentru proiectul respectiv
- Constructia de locuinte
- Dezafectarea centralelor nucleare

■ Documente de programare

- **Liniile Directoare Comunitare privind Coeziunea** - Document strategic ce directioneaza investitiile comunitare pentru atingerea obiectivelor Politicii de Coeziune a UE;
- **Planul National de Dezvoltare** - Document strategic ce include o prioritizare a nevoilor de investitii nationale finantate din toate sursele la dispozitia Statului Membru;
- **Cadrul National Strategic de Referinta** - document elaborat pe o perioada de 7 ani (2007 – 2013) pentru indeplinirea Obiectivului” Convergenta” din cadrul Politicii CES (bazat pe PND, axat pe domenii eligibile pentru fonduri structurale)
- **Programe Operationale** (in functie de prioritatile PND/CNSR) – structurate pe axe prioritare si domenii majore de interventie – cofinantate de UE (max. 85%), buget si fonduri private;
- **CNSR si PO** - Documente strategice bazate pe Planul National de Dezvoltare si Liniile Strategice privind Politica de Coeziune Economica si Sociala - identifica obiective comune si stabilesc mecanismul atingerii acestora.
- **Programe Complement** – documente pentru implementarea axelor prioritare; cuprind detalii la nivelul operatiunilor.

Program Operational:

- ✓ Analiza situatiei actuale
- ✓ Analiza SWOT
- ✓ Strategia:
 - Axe prioritare, tinte specifice cuantificate
 - Indicatori de monitorizare (de tip output si result) relevanti
 - Descriere sumara a domeniilor majore de interventie identificate, pentru implementarea axelor prioritare
 - Prezentarea operatiunilor – proiecte ce vor fi finantate
- ✓ Plan finaciar indicativ pe axe prioritare si ani
- ✓ Sistemul de monitorizare si control
- ✓ Proceduri de implementare
- ✓ Comunicare

- **Autoritatea de management pentru POS „Cresterea competitivitatii economice”**
 - Ministerul Economiei si Comertului, Directia Programe cu Organizatii Internationale

- **Organisme intermediare desemnate pentru POS „Cresterea competitivitatii economice”**
(in functie de domeniul de interventie / sfera de responsabilitate)
 - ANIMMC
 - Autoritatea Nationala pentru Cercetare Stiintifica
 - Ministerul Comunicatiilor si Tehnologiei Informatiei
 - Directia Generala Politica Energetica (MEC)
 - Autoritatea Nationala pentru Turism

■ **Cadrul institutional**

- reglementat de HG 497/aprilie 2004, HG 1179/ iulie 2004, HG 128/2006 – desemnarea autoritatilor de management, autoritatii de plata si organismelor intermediare + atributii conf. reglementarii europene
- transpunere in HG-urile de organizare si functionare ale institutiilor desemnate – pt. MEC – HG 738/2004, HG 131/2006 – MEC – Autoritate de management Programul operational sectorial “Cresterea competitivitatii economice” (DPOI) si organism intermediar (energie) pt. acelasi program (DGPE)
- entitatile s-au creat, in general, pe nucleul structurilor responsabile pentru fonduri de pre-aderare (transfer de expertiza, conform Doc. complementar de pozitie la capitolul 21)

■ **Atributiile entitatilor din sistem:**

- **Autoritate de management** – coordonarea de ansamblu a programului, alaturi de Comitetul de monitorizare
- **Organism intermediar** – in principal implementarea operatiunilor
- **Alte institutii de implementare** (daca este cazul) – colectarea cererilor de finantare in teritoriu si verificarea eligibilitatii formale

Obiectiv general al POS-Cresterea Competitivitatii Economice

- *Cresterea productivitatii intreprinderilor romanesti pentru reducerea decalajelor fata de productivitatea medie la nivelul Uniunii.*
- *Masurile intreprinse vor genera pana in 2015 o crestere medie a productivitatii de cca. 5,5% si vor permite Romaniei sa atinga un nivel de aproximativ 55% din media UE.*

Obiective specifice

- Consolidarea si dezvoltarea sistemului productiv
- Constituirea unui mediu favorabil constituirii intreprinderilor
Realizarea celor doua obiective se va face prin cresterea contributiei IMM la PIB cu 20% in 2015.
- Cresterea capacitatii C-D prin cresterea valorii cheltuielilor totale de C-D (GERD) pana la 3% din PIB in 2015.
- Valorificarea potentialului ITC prin cresterea penetrarii serviciilor de Internet (intreprinderi / populatie) de la 52% / 19% in 2004 la 70% / 55% in 2015.
- Cresterea eficientei energetice prin reducerea intensitatii energetice primare cu 40 % pana in anul 2015, comparativ cu 2001.
- Promovarea potentialului turistic romanesc

Structura strategiei

(cu alocarea financiara indicativa pe axe)

- **Axa Prioritară I (31%)**: Dezvoltarea unui sistem inovativ de producție (investiții productive, acces la finanțare, dezvoltare infrastructură de afaceri și consultanță pentru afaceri, acces pe piețe externe)
- **Axa Prioritară II (21%)**: Creșterea competitivității economice prin cercetare-dezvoltare și inovare (stimulare investiții în CD și parteneriate cu întreprinderi)
- **Axa Prioritară III (15%)**: Tehnologia informației și comunicațiilor pentru sectoarele privat și public
- **Axa Prioritară IV (25%)**: Îmbunătățirea eficienței energetice, în condițiile dezvoltării durabile a sistemului energetic
- **Axa Prioritară V (5%)**: România ca destinație atractivă pentru turism și afaceri
- **Axa Prioritara VI (3%)**: Asistența tehnică

Axa Prioritara I: Dezvoltarea unui sistem inovativ de productie

Domeniile majore de interventie si operatiunile indicative pe fiecare domeniu:

1.1. Investiții productive și pregătirea pentru concurența pe piața a întreprinderilor, în special IMM:

- Sprijin pentru consolidarea și modernizarea sectorului productiv prin investiții tangibile și intangibile;
- Sprijin pentru achiziția de servicii calificate în implementarea standardelor europene
- Sprijin pentru accesul pe noi piețe și internaționalizare

1.2. Accesul la credit si finanțare:

- Dezvoltarea functiei de co-garantare a Fondului National de Garantare a Creditelor pentru IMM-uri;
- Infiintarea si dezvoltarea fondurilor locale de garantare in vederea sustinerii intreprinderilor, in special a IMM;
- Instrumente financiare inovative (capital de risc, equity, venture);

1.3. Dezvoltarea antreprenoriatului:

- Dezvoltarea incubatoarelor de afaceri și a altor infrastructuri specifice de afaceri
- Sprijin pentru susținerea firmelor incubate (orientarea pe sectoare avansate economic)
- Susținerea integrării și dezvoltării capacității competitive a IMM-urilor în cadrul structurilor de afaceri, prin investiții inițiale în întreprinderi noi și asigurarea pregătirii de scurtă durată pentru întreprinderile gazduite în aceste structuri;
- Consultanță pentru elaborarea proiectelor/planurilor de afaceri, dezvoltarea de produse și strategii de firmă, consultanță de tip general pentru dezvoltarea cooperărilor inter-firme și a investițiilor comune, consultanță în domeniul investițiilor, consultanță financiară, activități de marketing și promovare a firmelor, managementul și dezvoltarea resurselor umane, organizarea producției, etc.
- Sprijin pentru integrarea întreprinderilor în cadrul clusterelor și lanțurilor de furnizori

Axa Prioritara II: Cresterea competitivitatii economice prin cercetare-dezvoltare si inovare

Domeniile majore de interventie si operatiunile indicative pe fiecare domeniu :

2.1. Cercetarea in parteneriat intre universitati/institute de cercetare-dezvoltare si intreprinderi (industrie) in vederea obtinerii de rezultate aplicabile:

- Sprijinirea proiectelor in parteneriat in C-D intre intreprinderi si institutii de cercetare/universitati;
- Sprijinirea proiectelor complexe de C-D care vor atrage specialisti din strainatate

2.2. Investiții în infrastructura de CDI:

- Dezvoltarea infrastructurii CD existente si crearea de noi infrastructuri CD (laboratoare, centre de excelență);
- Dezvoltarea de poli de excelență;
- Dezvoltarea unor rețele de centre CD, coordonate la nivel național și racordate la rețele europene și internaționale de profil (GRID, GEANT)

2.3. Accesul întreprinderilor, în special IMM, la activități de CDI:

- Sprijin pentru micro-întreprinderi și spin-off-uri noi și de high-tech;
- Dezvoltarea infrastructurii de CD a întreprinderilor, cu asigurarea de noi locuri de muncă pentru CD;
- Promovarea inovării în cadrul firmelor

Axa Prioritara III: Tehnologia informatiei si comunicatiilor pentru sectoarele privat si public

Domeniile majore de interventie si operatiunile indicative pe fiecare domeniu :

3.1.Suținerea utilizării tehnologiei informației:

- Program de susținere a accesului IMM la internet și la serviciile conexe.
- Sprijin pentru furnizorii de rețele de comunicații electronice pentru construirea rețelelor broadband în zonele de eșec al pieței;
- Sprijin pentru autoritățile locale pentru construirea de rețele broadband în zonele de eșec al pieței;
- Sprijin acordat autorităților locale pentru construirea de telecentre (info-chioșcuri) în zonele de eșec al pieței, prin care să fie posibil accesul public la internet prin conexiuni broadband.

3.2. Dezvoltarea și eficientizarea serviciilor publice electronice moderne (e-guvernare, e-educație și e-sănătate):

- Program de conectare a unităților școlare (primare, gimnaziale, liceale) la internet prin conexiuni broadband;
- Sprijin pentru construirea de portaluri de e-learning
- Program de conectare a unităților sanitare la internet prin conexiuni broadband și dotare cu calculatoare
- Sprijin pentru construirea de portaluri de e-sănătate
- Program de conectare a administrației publice la o rețea intranet
- Sprijin acordat administrației locale pentru realizarea unor sisteme informatice integrate, pentru creșterea procentului de tranzacții electronice
- Sprijin pentru realizarea unor sisteme informatice de creștere a interoperabilității bazat pe sistemele GIS

3.3. Dezvoltarea e-economiei:

- Sprijin pentru sporirea inovației în derularea proceselor de producție și modelul organizațional prin introducerea de sisteme informatice integrate; introducerea și dezvoltarea sistemelor integrate de management al afacerii (ERP, CRM), introducerea sistemelor informatice de management
- Sprijin pentru aplicații electronice destinate derulării afacerilor
- Sprijin pentru introducerea sistemelor electronice de licitație
- Sprijin pentru realizarea de tranzacții electronice securizate

Axa Prioritara IV: Imbunatatirea eficientei energetice, in conditiile dezvoltarii durabile a sistemului energetic

Domeniile majore de interventie si operatiunile indicative pe fiecare domeniu :

4.1. Imbunatatirea eficientei energetice:

- Realizarea de investitii in construirea de noi capacitati de productie a energiei electrice si termice, in retehnologizarea, modernizarea si reabilitarea celor existente in scopul cresterii eficientei energetice (centrale/grupuri de productie a energiei electrice si termice, centrale/grupuri de cogenerare, turboagregate);
- Realizarea de investitii in extinderea si modernizarea retelelor de distributie a energiei electrice, in scopul reducerii pierderilor in retea si realizarea in conditii de siguranta si continuitate a serviciului de distributie;
- Realizarea de investitii pentru interconectarea retelelor de transport al energiei electrice, al petrolului si gazelor naturale, cu retelele europene

4.2. Valorificarea resurselor regenerabile de energie:

- Realizarea de investitii in modernizarea si realizarea de noi capacitati de productie a energiei electrice si termice prin valorificarea resurselor energetice eoliene, hidroenergetice, solare, a biomasei, a resurselor energetice geotermale

4.3. Reducerea impactului negativ al functionarii sistemului energetic asupra mediului:

- Realizarea de investitii in instalatii de desulfurare, arzatoare cu NOx redus si filtre pentru Instalatiile Mari de Ardere cu perioade de tranzitie prevazute in Tratatul de Aderare

Axa Prioritara V: România ca destinatie atractiva pentru turism si afaceri

Domeniile majore de interventie si operatiunile indicative pe fiecare domeniu :

5.1. Promovarea turistica:

- Imbunatatirea imaginii Romaniei ca destinatie turistica; branding, promovare
- dezvoltarea și consolidarea turismului intern prin susținerea promovării produselor turistice si a activităților de marketing specifice

5.2. Dezvoltarea rețelei naționale de Centre de Informare și Promovare Turistică:

- Crearea si operationalizarea centrelor de informare si promovare turistica, aflate in coordonarea ANT, in zone turistice cu potential ridicat;
- Crearea unei baze naționale computerizate de informații turistice;
- Crearea unui sistem național integrat de colectare și distribuire a informatiilor turistice cu acces on-line.

Axa Prioritara VI: Asistența tehnică

Domeniile majore de interventie :

6.1. Sprijin pentru managementul, implementarea, monitorizarea și controlul POS Competitivitate

6.2. Sprijin pentru comunicare, evaluare și dezvoltare TI.

Program complement:

- ✓ Domeniile prioritare si operatiunile prin care se implementeaza fiecare axa prioritara
- ✓ Durata operatiunilor
- ✓ Categoriizarea interventiilor la nivelul domeniului major de interventie (tema prioritara, tipul teritoriului, forma de finantare)
- ✓ Marimea grantului
- ✓ Eligibilitatea proiectelor / beneficiarilor si criteriile de selectie
- ✓ Proceduri pentru implementare la nivel de operatiune
- ✓ Indicatorii de monitorizare (de tip output si result) relevanti
- ✓ Tipul de beneficiari eligibili
- ✓ Planul de comunicare

Date de contact:

*Directia Programe cu Organizatii Internationale /
Autoritate de Management pentru Programul Operational
Sectorial "Cresterea Competitivitatii Economice"*

tel.: 021 202.52.72 / 021 202.52.74

fax: 021 202.52.75

cmelita@minind.ro

dorina_muntean@minind.ro

cparaschiv@minind.ro

Site: www.minind.ro